		Endelig
Fylkesmannen i Østfold **Miljøvern**avdelingen	**SYSTEMREVISJON** **ved** **Rudskogen Motorsenter AS**	**RAPPORT** **2013.001.R.** **FMOS**

Virksomhetens adresse:	**Gladengveien 3B,** **0661 Oslo**	**Arkivkode:** **Saksnr.**	**462.2 HEG** **07/9373**
Utslippstillatelse:	**23.06.09**	**Tidsrom for revisjonen:**	**19.02.13-21.02.13**
Kontaktperson i virksomheten:	**Leif Cavalli-Bjørkman**	**Revisjonslag fra FMVA:**	**Bjørn Gudevold, revisjonsleder** **Henning Gøhtesen**

Rapportens innhold:

Denne rapporten beskriver de avvik og anmerkninger som ble avdekket/konstatert innen de reviderte områdene. Hovedtemaet for tilsynet var virksomhetens etterlevelse av miljøregelverket og gjeldene utslippstillatelse. Det ble lagt spesielt vekt på de internkontrollaktiviteter som gjennomføres ved anlegget for å ivareta ytre miljøforhold. Det ble bl.a. fokusert på støy, kjemikaliehåndtering, farlig avfallshåndtering og beredskap mot akutt forurensning.

Hovedkonklusjon:

Rapporten omhandler 4 avvik og 3 anmerkninger:

AVVIK:

1. Mangelfullt internkontrollsystem
2. Virksomhetens utslippskontroll har mangler
3. Mangelfull håndtering og levering av farlig avfall
4. Mangelfull håndtering av kjemikalier

ANMERKNINGER:

1. Nedgravd drivstofftank er ikke testet eller vurdert med hensyn til fare for eventuell lekkasje.
2. Det er ikke etablert oljeutskiller ved de stedene hvor det foregår verkstedvirksomhet
3. Det er ikke tatt vannprøver av eventuell overflateavrenning til omgivelsene.

Utarbeidet dato:

Sign.:

Revisjonsleder

Innholdsfortegnelse

1. Innledning
2. Dokumentunderlag
3. Omfang
4. Avvik
5. Anmerkninger
6. Resultater fra verifikasjoner
7. Gjennomføring

Vedlegg:

Vedlegg 1: Deltakere ved FMs systemrevisjon

1. Innledning

Rapporten er utarbeidet etter en systemrevisjon ved Rudskogen Motorsenter AS sitt motorsportanlegg i Rakkestad kommune. Revisjonen ble gjennomført den 19.02.13 med sluttmøte 21.02.13. Revisjonen inngår som en del av Fylkesmannens planlagte tilsynsaktivitet i 2013.

Formålet med systemrevisjonen var å vurdere om det systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet fungerer tilfredsstillende. Det ble særlig sett på områder som har betydning for ytre miljø. Revisjonen omfattet bl.a. undersøkelse om:

- virksomhetens system for internkontroll er hensiktsmessig og dekkende
- aktiviteter utføres slik som beskrevet og uttalt
- virksomheten når sine mål og driver sin virksomhet innenfor egne rammer og de rammer som myndighetene har satt

Systemrevisjonen ble gjennomført ved gransking av dokumenter, ved intervjuer av sentralt plasserte personer i organisasjonen, og ved verifikasjon av at rutiner, prosedyrer og instrukser blir fulgt opp i praksis.
Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som er avdekket under revisjonen og gir således ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

- AVVIK defineres som: ***overtredelse av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen***.
  (F.eks. overtredelse av krav i forurensningsloven, produktkontrolloven, forskrifter hjemlet i disse to lovene, utslippstillatelsen og virksomhetenes egne rutiner som er nødvendige for å overholde myndighetenes krav).

- ANMERKNING defineres som: ***et forhold som tilsynsetatene mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta helse, miljø og sikkerhet og som ikke omfattes av definisjonen for avvik.***

Avvik og anmerkninger som er beskrevet i kap. 4 og 5 i rapporten, er ikke satt opp i prioritert rekkefølge.

2. Dokumentunderlag

Dokumentunderlaget for kontrollen var:

- Aktuelle lover og forskrifter
- Utslippstillatelse av 23.06.09.
- Korrespondanse mellom virksomheten og Fylkesmannens miljøvernavdeling.
- Virksomhetens egen dokumentasjon knyttet til den daglige drift og forhold av betydning for helse/miljø/sikkerhet.

3. Omfang

Systemrevisjonen omfattet internkontroll knyttet til drift og tilsyn med anlegget. Hovedmålet var å kontrollere at virksomheten har en tilfredsstillende etterleving av kravene i tillatelsen samt øvrige krav som fremgår i avfallsforskriften,

forurensningsforskriften, produktkontrolloven og HMS-internkontrollforskriften, herunder:

- kontrollere om utslippskrav til støy overholdes
- kontrollere om farlig avfall håndteres og leveres videre til godkjent mottakssystem
- kontrollere om virksomheten har oversikt over kjemikaler som brukes, og om det gjennomføres og dokumenteres en tilfredsstillende substitusjonsvurdering.
- kontrollere om virksomheten har kartlagt og vurdert risiko for ytre miljø forhold

4. Avvik

Følgende avvik ble konstatert under revisjonen:

Avvik 1: Mangelfullt internkontrollsystem

Avvik fra:
[1)] Virksomhetens utslippstillatelse punkt 2.5.
[2)] Internkontrollforskriften § 5, 2. ledd punkt 4, 6, 7 og 8.

Kommentarer:
Rudskogen motorsenter har et mangelfullt IK-system, og vi baserer dette på følgende observasjoner:

- Det er etablert få konkrete og etterprøvbare mål som omfatter ytre miljøforhold.
- Det er gjennomført en miljørisikovurdering som tar for seg hendelser som har betydning for ytre miljøforhold. Det er likevel en stund siden denne analysen ble gjennomført, og det mangler en tilstrekkelig oppdatering av den. Det viser seg også at den er lite kjent i organisasjonen, og det kan ikke dokumenteres en oppfølging av den i form av en handlingsplan som følges opp i praksis.
- Det er etablert prosedyre for internrevisjon, men denne er ikke fulgt opp. Siste revisjon ble gjennomført i 2010, mens prosedyren sier årlig gjennomgang.
- Det er ikke registrert avvik som knytter seg til ytre miljøforhold. Det ble likevel underveis i revisjonen avdekket flere forhold som burde vært registrert og fulgt opp i tråd med virksomhetens avviksprosedyre. Systemet er derfor ikke godt nok med tanke på å avdekke, rette opp og hindre gjentakelse av uønskede hendelser.

Avviket er observert også ved tidligere inspeksjoner i 2007 og 2008

Avvik 2: Virksomhetens utslippskontroll har mangler

Avvik fra:
[1)] Virksomhetens utslippstillatelse punkt 7.1, 7.4, 11 og 12.
[2)] Internkontrollforskriften § 5, 2, ledd punkt 7.

Kommentarer:
Fylkesmannen baserer dette på følgende forhold:

Støy
Virksomheten har etablert et måleregime som innebærer følgende målinger:

- fra hvert enkelt kjøretøy før det slipper ut på banen
- kontinuerlige målinger i målepunkt ved start/mållinje
- orienterende målinger i spesifiserte og angitte punkter i omgivelsene og hos nærmeste naboer.

Dette måleprogrammet gjennomføres med den hensikt å kontrollere at de fastsatte kravene til støyutslipp overholdes. Konsulentselskapet Cowi er leid inn for å gjennomgå dataene i logger ved målepunktet over hovedbanen, og det har frem til nå vært laget en rapport som er sendt inn til Fylkesmannen med en vurdering av om gitte tidsrammer for driftstid og spesifiserte støykrav ved banen overholdes.

Vi kan ikke se at det foreligger tilstrekkelig dokumentasjon på at utslippstillatelsens krav i punkt 12. (Overvåking av resipient) gjennomføres. Det mangler en sammenstilling av orienterende målinger med målinger av avgitt støynivå ved hovedbanen. Dette kravet er stilt for at man over tid skal kunne se om det er rimelig samsvar mellom beregnet og faktisk støybelastning i omgivelsene. Virksomheten kan heller ikke dokumentere at det er gjennomført noen nye og oppdaterte vurderinger av støybildet ved banen, med tanke på å kunne avdekke om de forutsetninger og antakelser som er lagt inn i tidligere analyser fortsatt er tilstede, eller at den samlede støybelastningen fra nåværende drift har bidratt til å endre disse betingelsene. Det påpekes også i denne sammenheng at det mangler dokumentasjon på en konkret vurdering og resultatoppfølging av hver enkel orienterende måling som er gjennomført.

Avvik 3: Mangelfull håndtering og levering av farlig avfall

Avvik fra:
[1)] Virksomhetens utslippstillatelse punkt 9.
[2)] Avfallsforskriften kap. 11, § 11-5, 11-8 og 11-12.

Kommentarer:
Det mangler tilfredsstillende merking på noen av beholderne som er plassert ute i miljøkontainer. Videre fremgår det at virksomheten leverer en del farlige avfallsfraksjoner ved kommunalt mottak, uten at dette deklareres. Det er heller ikke gjennomført årlige leveringer til godkjent mottak slik regelverket krever.
Virksomheten opplyser at det ved oljelakkesje ute på banen blir brukt absorbent, og at den oljeforurensede massen som sopes opp i etterkant leveres til forbrenning ved Østfold energi sitt forbrenningsanlegg. Dette er en avfallsfraksjon som er å betrakte som farlig avfall, og som skal følge regelverket med hensyn til oppbevaring, leverings- og deklarasjonsplikt.

Avviket er observert også ved tidligere inspeksjon i 2007

Avvik 4: Mangelfull håndtering av kjemikalier

Avvik fra:
[1)] Virksomhetens utslippstillatelse punkt 6.
[2)] Internkontrollforskriften § 5, 2, ledd punkt 7.

Kommentarer:
Flere av sikkerhetsdatabladene er flere år gamle, helt tilbake til 2005. Det kan heller ikke dokumenteres at det er gjennomført en substitusjonsvurdering av kjemikalieporteføljen. Det vil si en gjennomgang av de produktene man har for å se om det finnes andre kjemikalier på markedet som kan brukes og som har mindre risiko for miljø og helse.

5. Anmerkninger

Anmerkning 1
Nedgravd drivstofftank er ikke testet eller vurdert med hensyn til fare for eventuell lekkasje.

Anmerkning 2
Det er ikke etablert oljeutskiller ved de stedene hvor det foregår verkstedvirksomhet, men det opplyses ved revisjonen at dette er noe man har planer om å få på plass i nær fremtid. Det bør ikke drives forurensende virksomhet knyttet til verkstedvirksomhet i form av oljeskifte etc, før dette er utbedret.

Anmerkning 3
Det opplyses at overflateavrenningen fra baneområdet ender opp i rør hvor det transporteres videre til en dam (Borg-dammen), som har videre utløp til bekk. Det er ikke tatt vannprøver fra den aktuelle dammen for å undersøke eventuelle forurensning til omgivelsene.

6. Resultater fra verifikasjoner utført av FM

Følgende steder ble besøkt under revisjonens verifikasjonsdel:

- Lagringsplass for farlig avfall

7. Gjennomføring

Revisjonen omfattet følgende aktiviteter:

Åpningsmøte 19.02.13
Informasjon fra tilsynsmyndigheten om gjennomføring av revisjonen

Intervjuer og verifikasjoner 19.02.13
4 personer ble intervjuet.

Avsluttende møte 21.02.13
Oppsummering med presentasjon av resultatene.

I vedlegg 1 er det gitt en oversikt over deltakerne på kontrollen.

VEDLEGG 1

Deltakere ved FMs revisjon

I tabellen under er det gitt en oversikt over hvilke personer ved virksomheten som deltok under åpningsmøtet og det avsluttende møtet, og over hvilke personer som ble intervjuet.

Navn	Funksjon	Åpnings-møte	Intervju	Slutt møte
Per Sunde	Daglig leder Rakkestad Motorpark AS	X	X	
Leif Cavalli-Björkman	Daglig leder Rudskogen Motorsenter	X	X	X
Johan Marius Svingen	Kommunikasjonsansvarlig	X	X	X
Kjell Kirkeng	Driftssjef	X	X	
Endre Solheim	Driftsmedarbeider	X		
Henning Gøhtesen				
Bjørn Gudevold				